

Vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu

Seminář České bioplynové asociace

18. února 2019

VŠCHT Praha

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Tomáš Smejkal
Vedoucí oddělení strategie
Ministerstvo průmyslu a obchodu

Klimaticko-energetické cíle Evropské unie

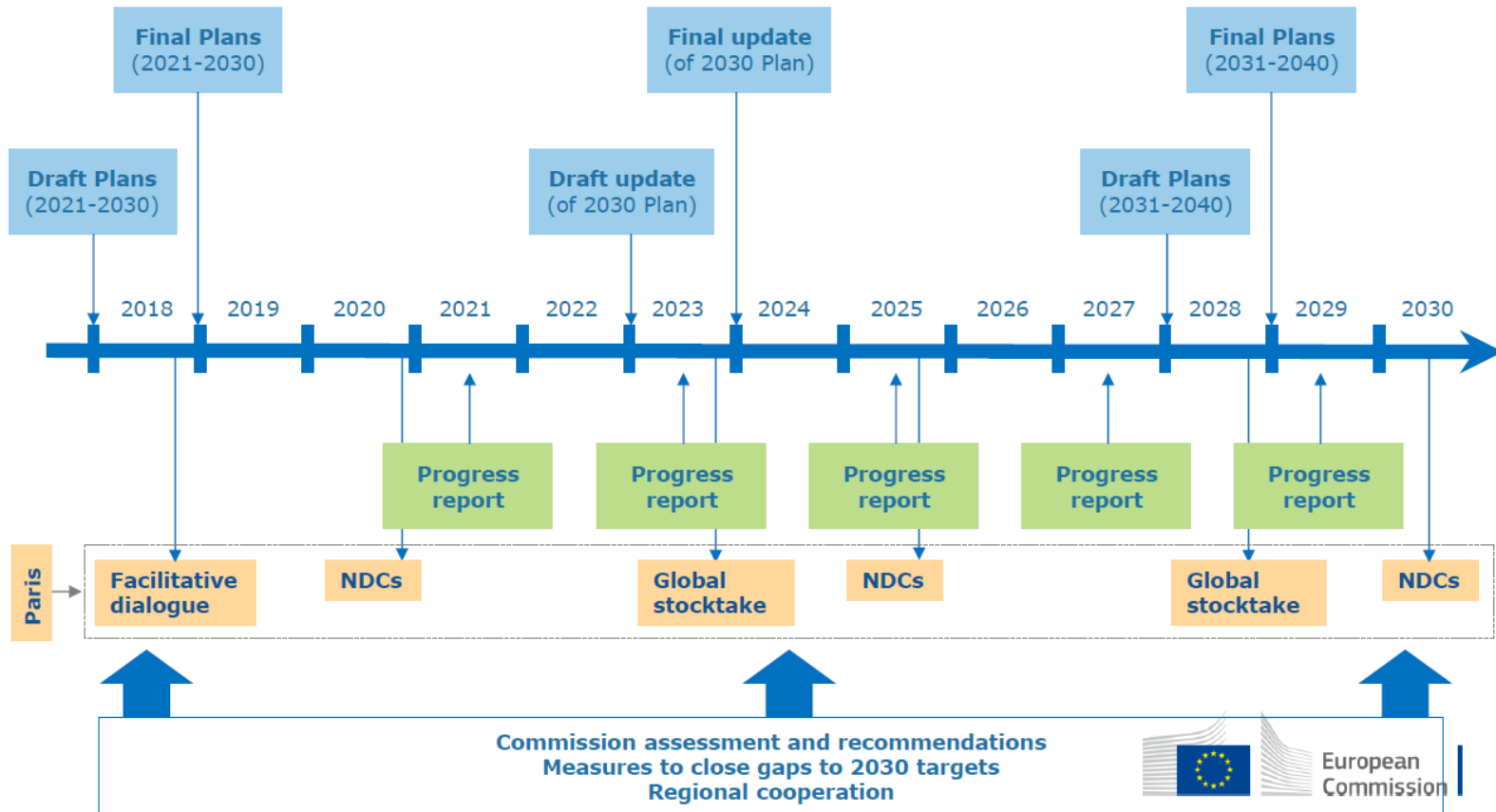
Druh cíle 2020	Hodnota cíle	Doplňující informace
Snížit emise skleníkových plynů oproti roku 1990	20 %	závazný, pro ČR splněný
Dosáhnout podíl obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě	20 %	závazný, pro ČR platí celkový cíl 13 % 10 % -sektorový cíl v dopravě
Zvýšit energetickou účinnost oproti referenčnímu scénáři	20 %	indikativní, úspora primární energie
Dosáhnout propojení stávajících elektrických sítí	10 %	indikativní, pro ČR splněný

Druh cíle 2030	Hodnota cíle	Doplňující informace
Snížit emise skleníkových plynů oproti roku 1990	40 %	závazný, pro EU ETS - 43 % a pro non EU ETS - 30 % oproti roku 2005
Dosáhnout podíl obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě	32 % (původně 27 %)	závazný na úrovni EU, nespecifikován rozpad na ČS 14 % - sektorový cíl v dopravě (3,5 % - cíl pro pokročilá biopaliva) 1,1 p.b. (nebo 1,3) - meziročně zvýšení energie z OZE ve vytápění a chlazení – sektorový cíl ve vytápění a chlazení
Zvýšit energetickou účinnost oproti referenčnímu scénáři	32,5 % (původně 27 %)	indikativní, avšak závazný na úrovni tzv. článku 7
Dosáhnout propojení stávajících elektrických sítí	15 %	indikativní, ČR plní tento cíl již dnes

Povinnost přípravy Vnitrostátních plánů

- ➔ V rámci „zimního energetického balíčku“ bylo navrženo zcela nové nařízení, jedná se o **nařízení o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu** (vstoupilo v platnost 24.12.2018).
- ➔ Z tohoto nařízení vyplývá povinnost zpracovat tzv. **Vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu**.
- ➔ Termín pro odevzdání návrhu Vnitrostátního plánu je **konec roku 2018, pro finální verzi je termín 2019**.
- ➔ „První“ vnitrostátní plány by měly pokrývat **období 2021-2030 s výhledem do roku 2050**.
- ➔ Vnitrostátní plány by měly obsahovat zejména **příspěvek k plnění klimaticko-energetických cílů pro rok 2030**.
- ➔ Po odevzdání draftu Národního plánu dojde k tzv. **iterativnímu procesu**, v rámci kterého bude **EK hodnotit dostatečnost pro plnění Evropského cíle**.
- ➔ Národní plány by měly obsahovat **současný stav, cíle a politiky k dosažení těchto cílů** pro všech pět pilířů Energetické unie.

TIMELINE

Poznámka: jedná se o původní o původní návrh, v rámci vyjednávání došlo k přehodnocení některých termínů.

Dimenze Energetické unie	Detailnější informace
Dekarbonizace (včetně zvýšení podílu energie z OZE)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivity probíhají ve spolupráci s MŽP. • Cíle dané předpisy v EU ETS a non- EU ETS (ČR dále vychází z cílů v rámci Politiky ochrany klimatu) • Součástí této dimenze je také rozvoj OZE.
Energetická účinnost	<ul style="list-style-type: none"> • Požadavek na vyčíslení absolutního vývoje spotřeby energie (článek 3) • Pro ČR velmi důležité a problematické plnění tzv. článku 7. • Úzce provázáno ze směrnicí o energetické účinnosti.
Bezpečnost dodávek energie	<ul style="list-style-type: none"> • Využity zejména politiky a opatření v rámci SEK. • Řada opatření standardizována na úrovni EU – kupříkladu BSD. • Úzce spojeno s požadavky EU legislativy.
Vnitřní trh s energií	<ul style="list-style-type: none"> • Poměrně detailně pokryto řešeno v rámci síťových kodexů a další dokumentů (MCO plán)
Výzkum, inovace a konkurenceschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • V ČR neexistuje naprosto jasně vyčleněný sektorový výzkum, což je problematické. • V energetice program THÉTA.

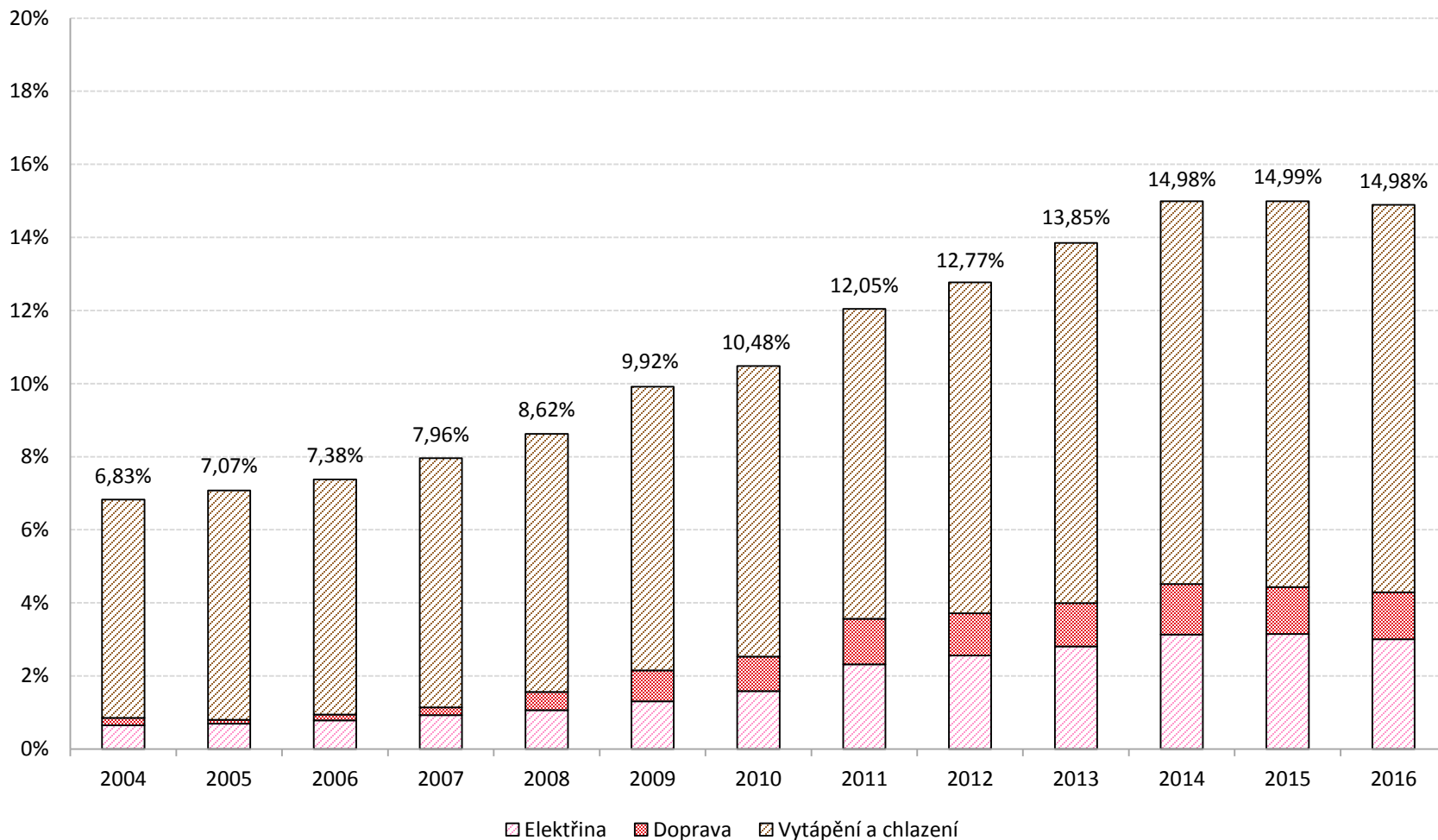
Postup přípravy Návrhu vnitrostátního plánu

- ➔ MPO ve spolupráci s MŽP a ostatními resorty a klíčovými subjekty zpracovalo **Návrh vnitrostátního plánu**.
- ➔ Konstrukce a tvorba plánu **v oblasti OZE byla diskutována v rámci meziresortní pracovní skupiny** (resorty + zástupci sektoru OZE).
- ➔ Příprava byla **problematická zejména s ohledem na časový rámec** (nařízení a směrnice byly dílčím způsobem schváleny až v létě 2018).
- ➔ Vláda ČR vzala **Návrh plánu na vědomí na jednání dne 28.1.2019** a dokument byl následně odevzdán Evropské komisi.
- ➔ Dokument je **zveřejněn na stránkách MPO ([odkaz](#))**.
- ➔ V průběhu roku 2019 bude **návrh finalizován**, a to mimo jiné v **interakci s Evropskou komisí**, dále musí proběhnout **veřejné projednání a regionální projednání** (požadavky nařízení).

Vztah ke směrnici OZE

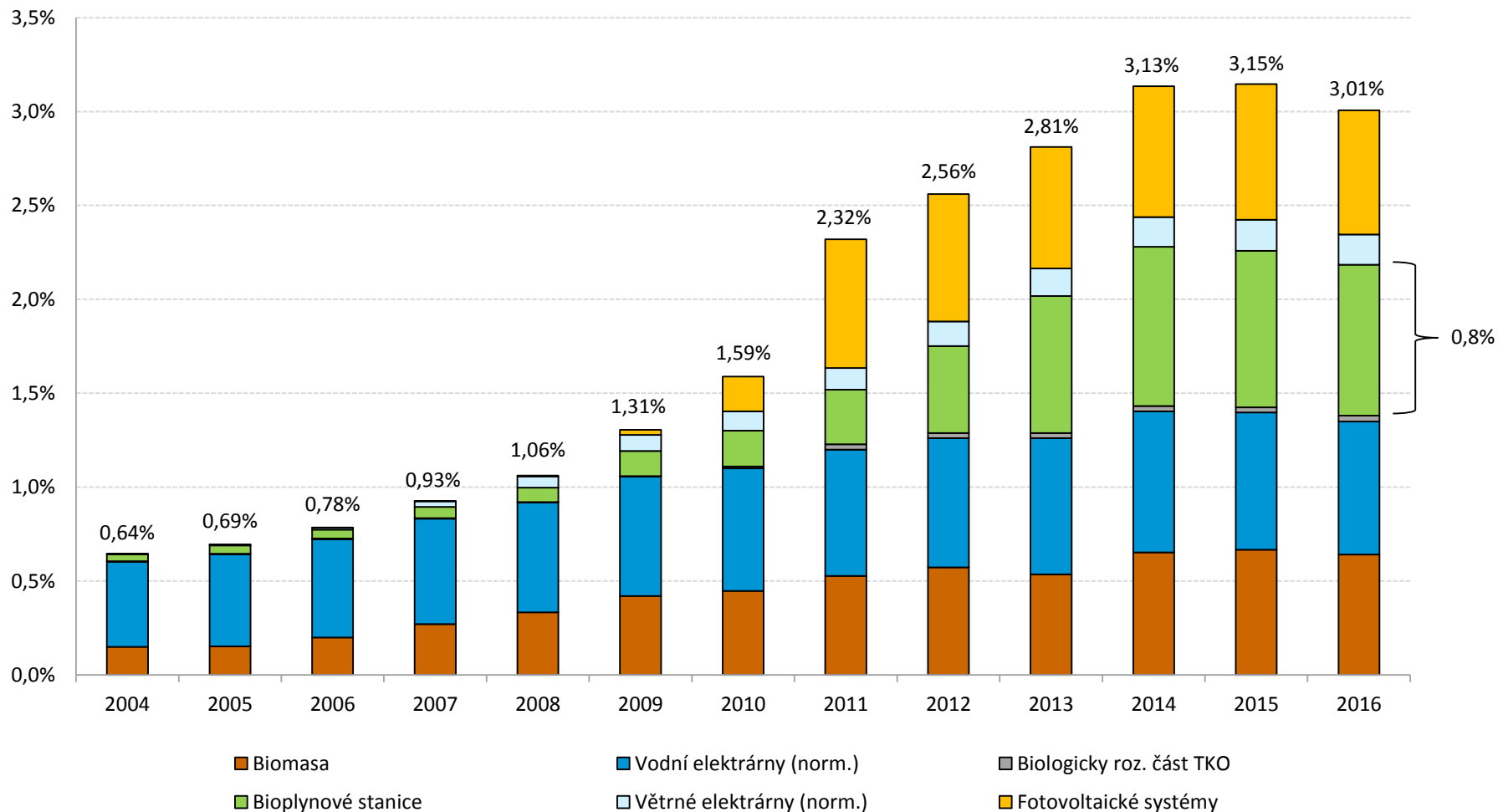
- ➔ Evropský **cíl podílu OZE do roku 2030 na úrovni 32%** je zakotven ve směrnici o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (platnost také k 24.12.2018).
- ➔ Členské státy si mají **možnost určit vyšší příspěvku k tomuto cíli** skrze Vnitrostátní plány (potenciál rozvoje OZE versus státem garantovaný podíl OZE).
- ➔ **Směrnice OZE obsahuje řadu podcílů a omezení:** meziroční růst OZE v sektoru vytápění a chlazení, 14 % cíl podílu OZE v dopravě; 3,5% cíl pro podíl pokročilých biopaliv; omezení podílu potravinářských biopaliv.
- ➔ Za účelem nastavení nového rámce provozní podpory po roce 2020 **připravena novela zákona 165/2012 Sb. o POZE** – zahájen legislativní proces (novela zákona vložena do MPŘ a probíhá vypořádání připomínek).
- ➔ Pro naplňování nových cílů OZE **pro roce 2020 bude potřeba:**
 - *soustředit se na zdroje, které nepotřebují žádnou podporu (plnění ENB)*
 - *maximálně využít možnosti investiční podpory*
 - *provozní podporu použít pouze na druhy OZE, kde je to nezbytně nutné*

Podíl OZE na hrubé konečné spotřebě (příspěvky jednotlivých „sektorů“)

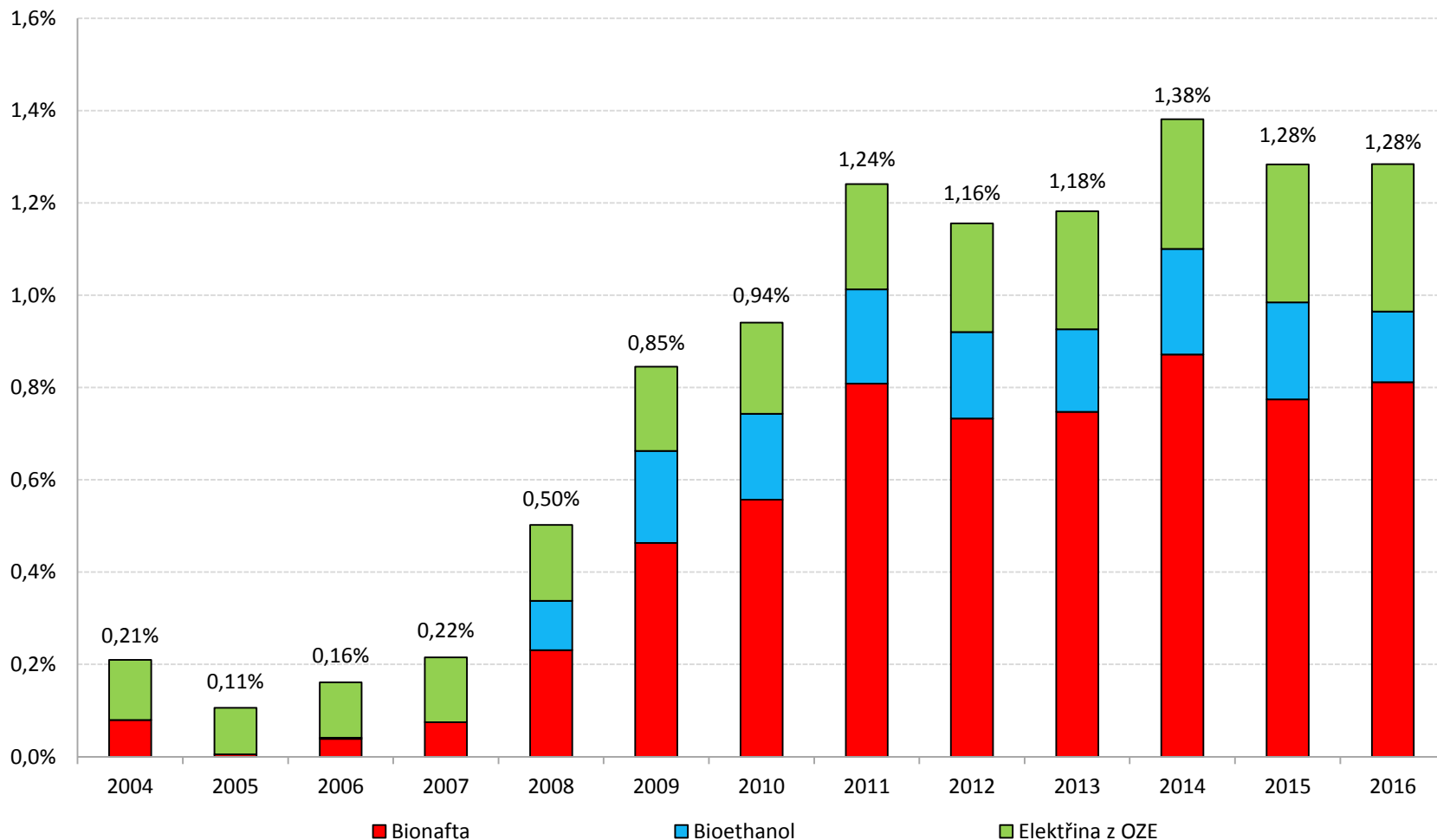
Zdroj: Podíl OZE dle metodiky EUROSTAT (1.12.2017)

Příspěvek jednotlivých zdrojů vyrábějících elektřinu k celkovému podílu

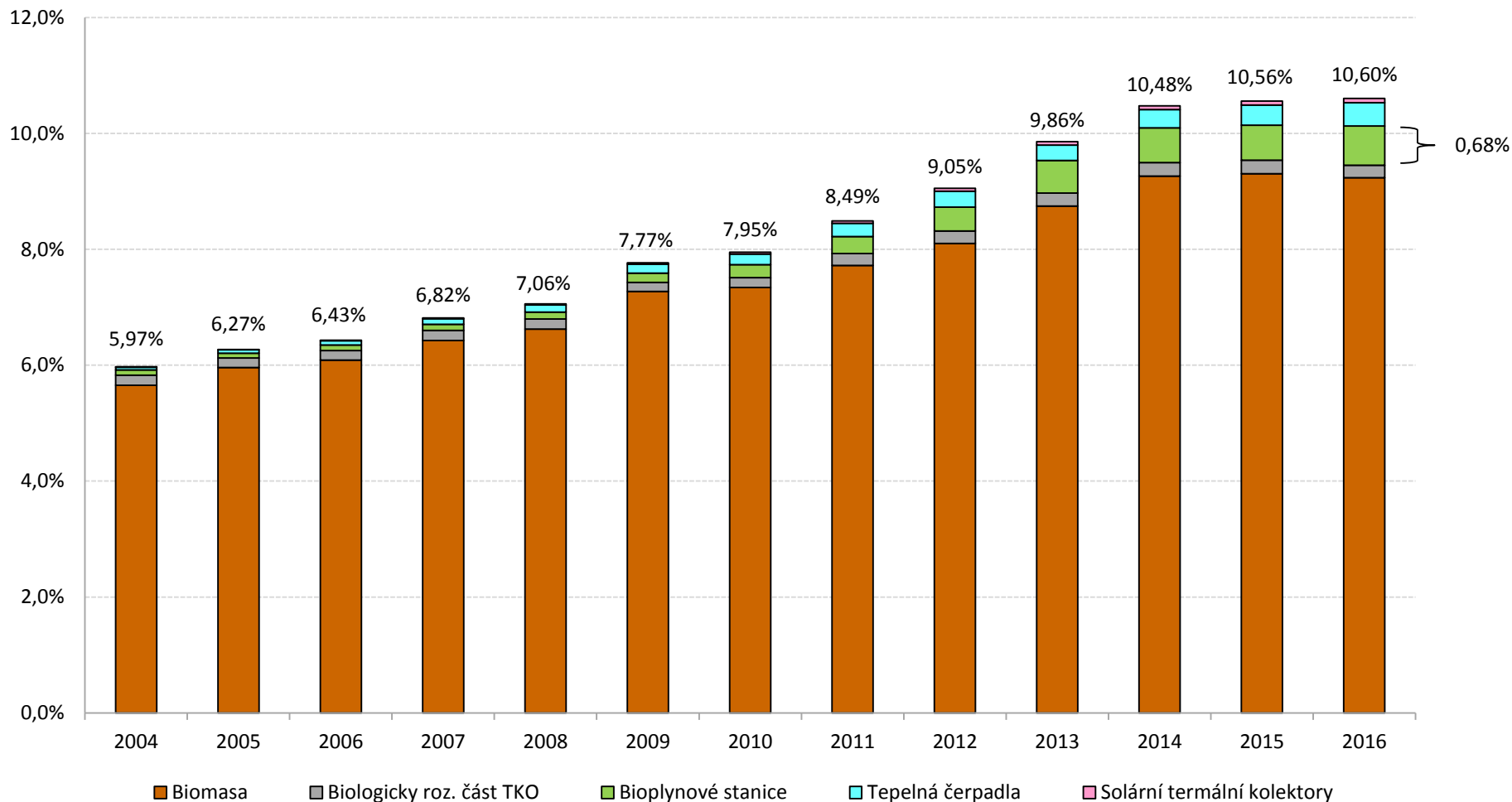
Zdroj: Podíl OZE dle metodiky EUROSTAT (1.12.2017)

Příspěvek jednotlivých zdrojů v sektoru dopravy k celkovému podílu

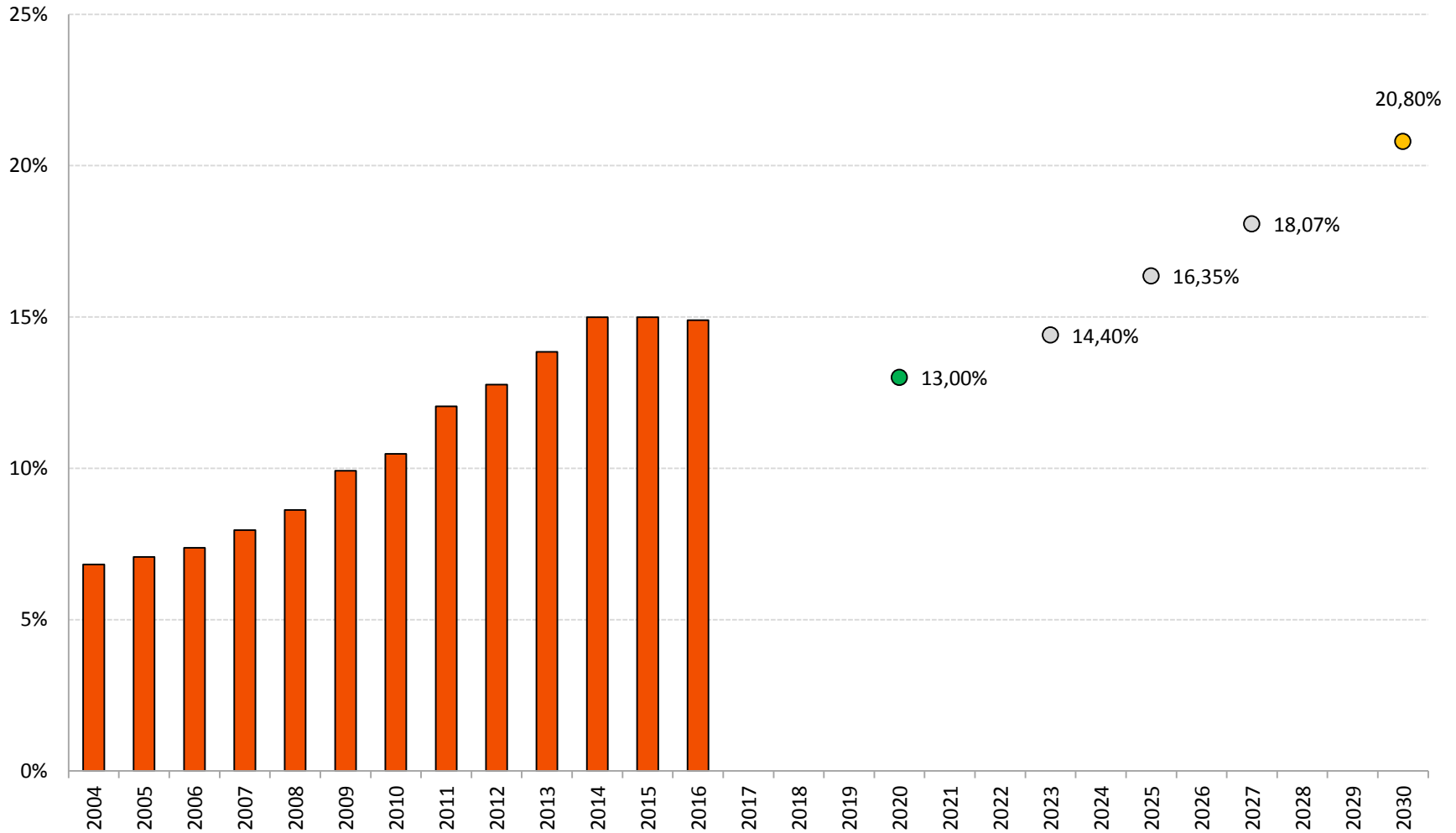

Zdroj: Podíl OZE dle metodiky EUROSTAT (1.12.2017)

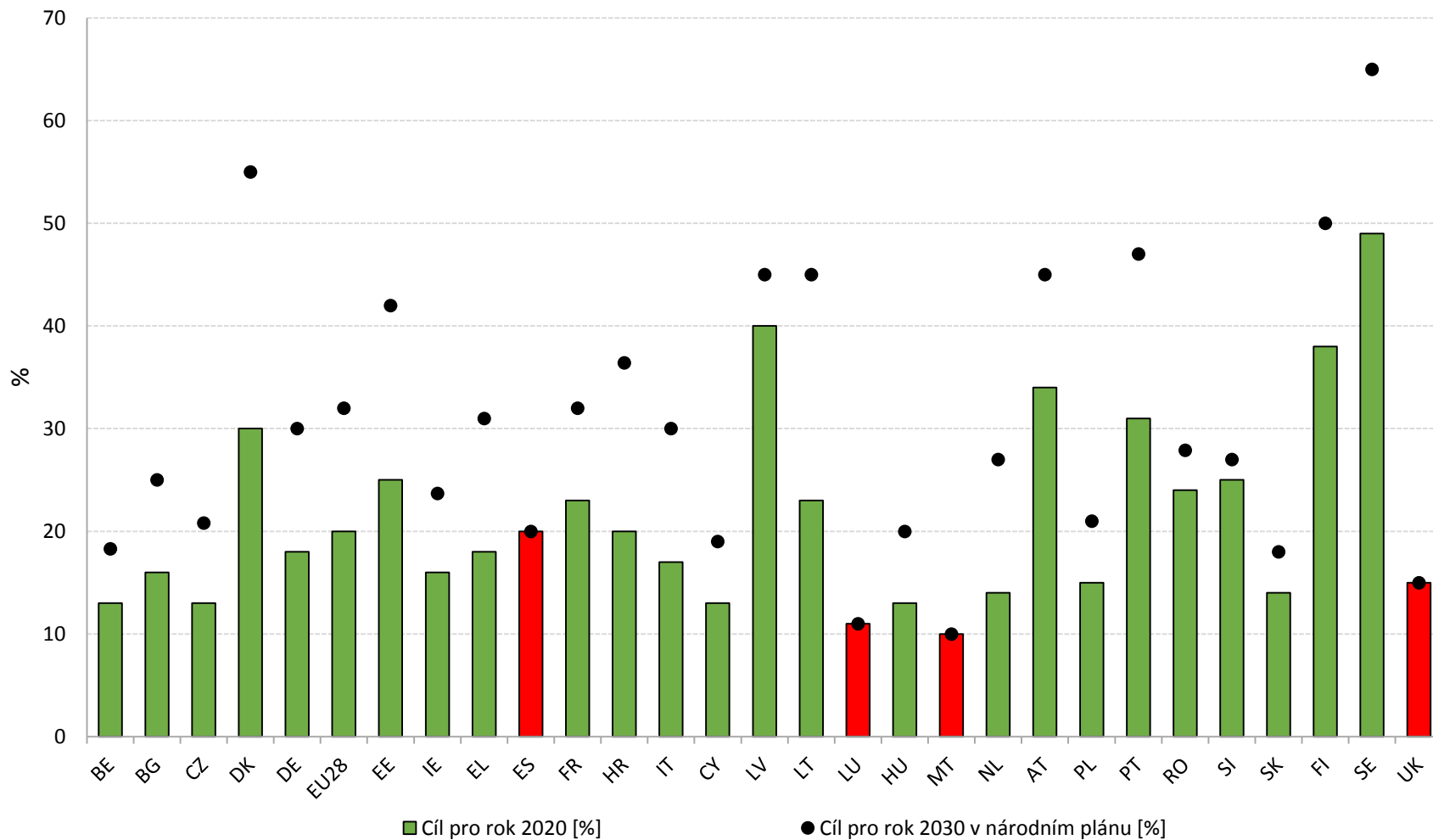
Příspěvek jednotlivých zdrojů v sektoru H&C k celkovému podílu

Návrh příspěvku ČR k evropskému cíli OZE

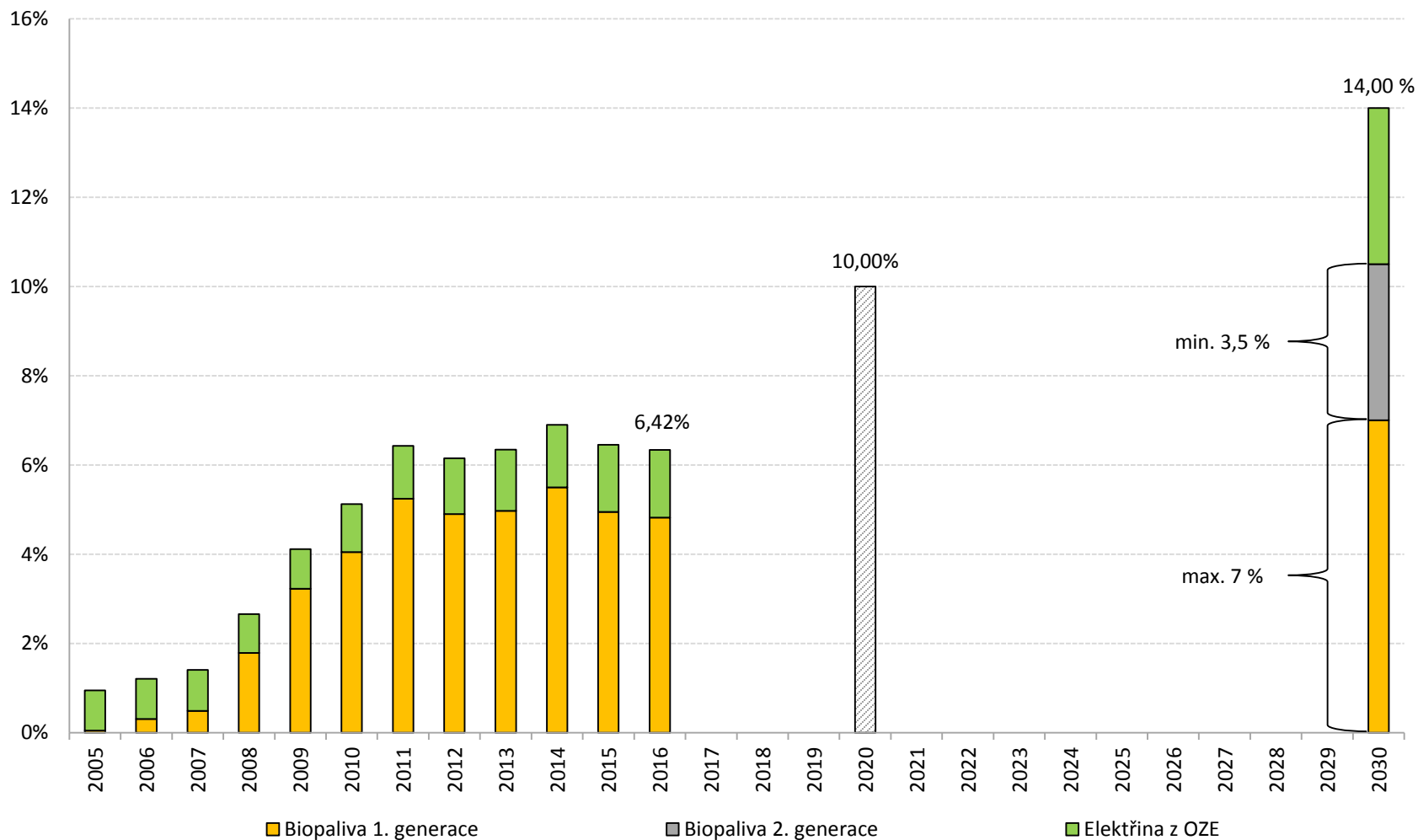

Srovnání cílů pro rok 2030 s cíli pro rok 2020 (OZE)

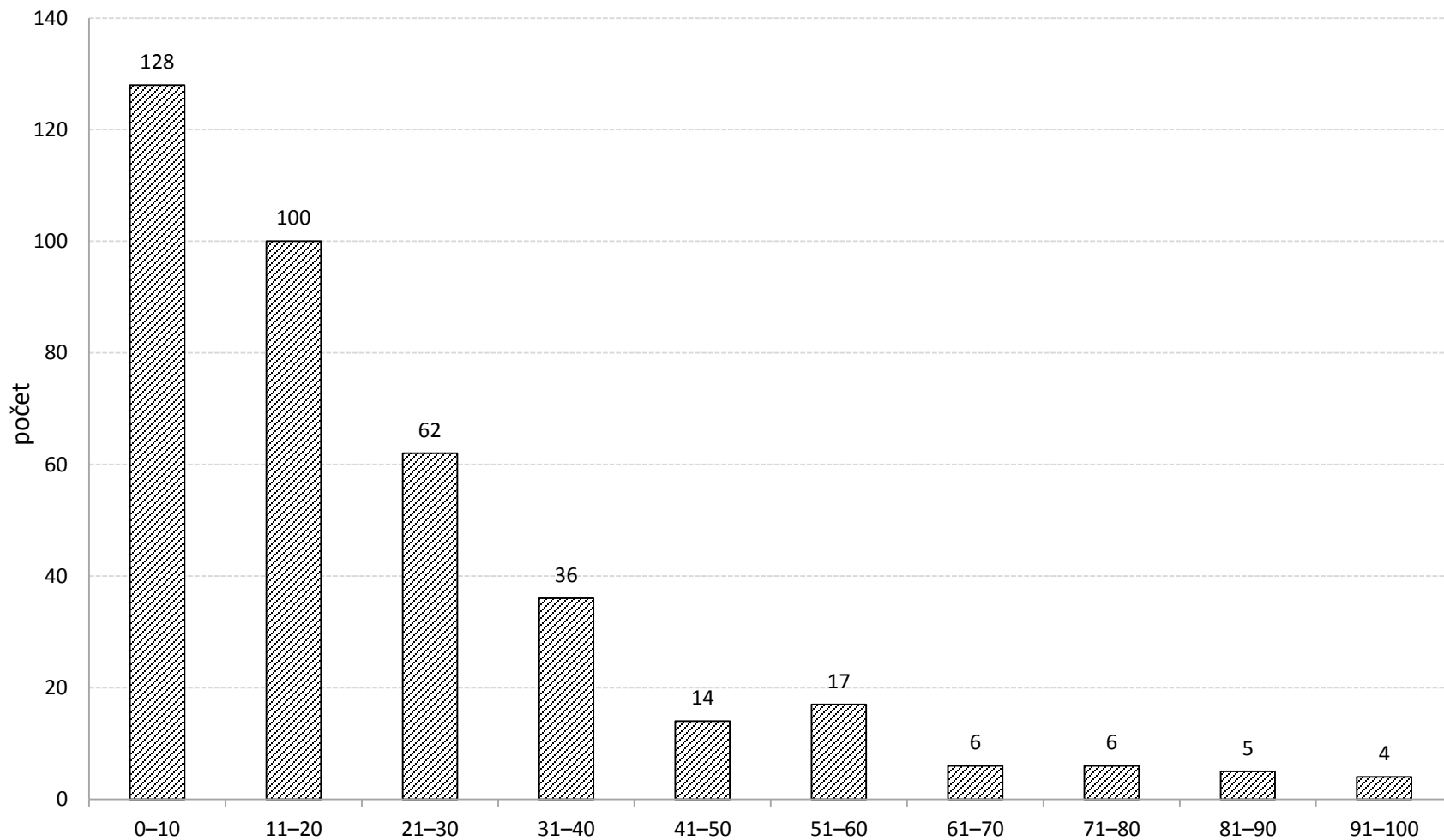

Zdroj: Prezentace členských států v rámci technické pracovní skupiny k přípravě NCEP

Historický podíl OZE v dopravě a cíl pro rok 2030

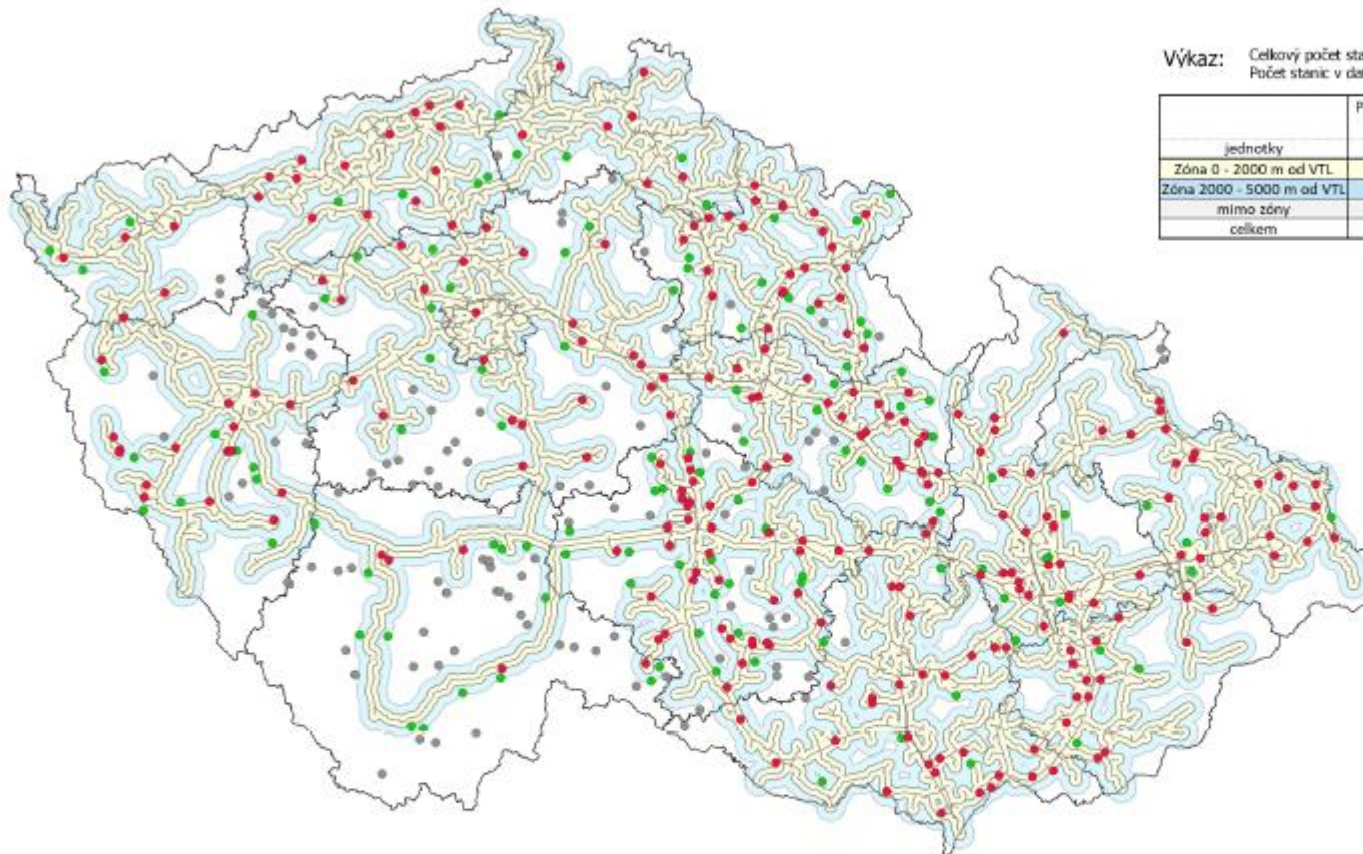

Počet BPS dle kategorie poměru využití užitečného tepla (2017)

Zdroj: Analýza na základě statistik MPO

Přehled bioplynových stanic v definovaných zónách (0 m - 2 km, 2 km - 5 km) okolo VTL plynovodů

Výkaz: Celkový počet stanic v databázi: 552
Počet stanic v databázi bez souřadnic: 61

jednotky	Počet bioplynových stanic v zóně	Průměrná vzdálenost BPS od osy VTL plynovodů v zónách [m]
ks	266	727
Zóna 0 - 2000 m od VTL	117	3332
Zóna 2000 - 5000 m od VTL	108	8738
mimo zóny	491	3110
celkem		

Seznam bioplynových stanic ve vzdálenosti do 2000 m od plynovodů - viz soubor "stanice_zona_0_2000.xlsx"

Seznam bioplynových stanic ve vzdálenosti od 2000 m do 5000 m od plynovodů - viz soubor "stanice_zona_2000_5000.xlsx"

Legenda

- bioplynove_stanice_zona_0_2000
- bioplynove_stanice_zona_2000_5000
- bioplynove_stanice_mimo_zonu
- distribucni_sit
- zona_2000_5000
- zona_0_2000
- Kraje_polygony

Měřítko 1:1500000

Severka

Souřadnicový systém: S-JTSK
Datum: 28.9.2018
Vytvořil: GISService s.r.o.

Analýza produkce bioplynu v jednotlivých zónách

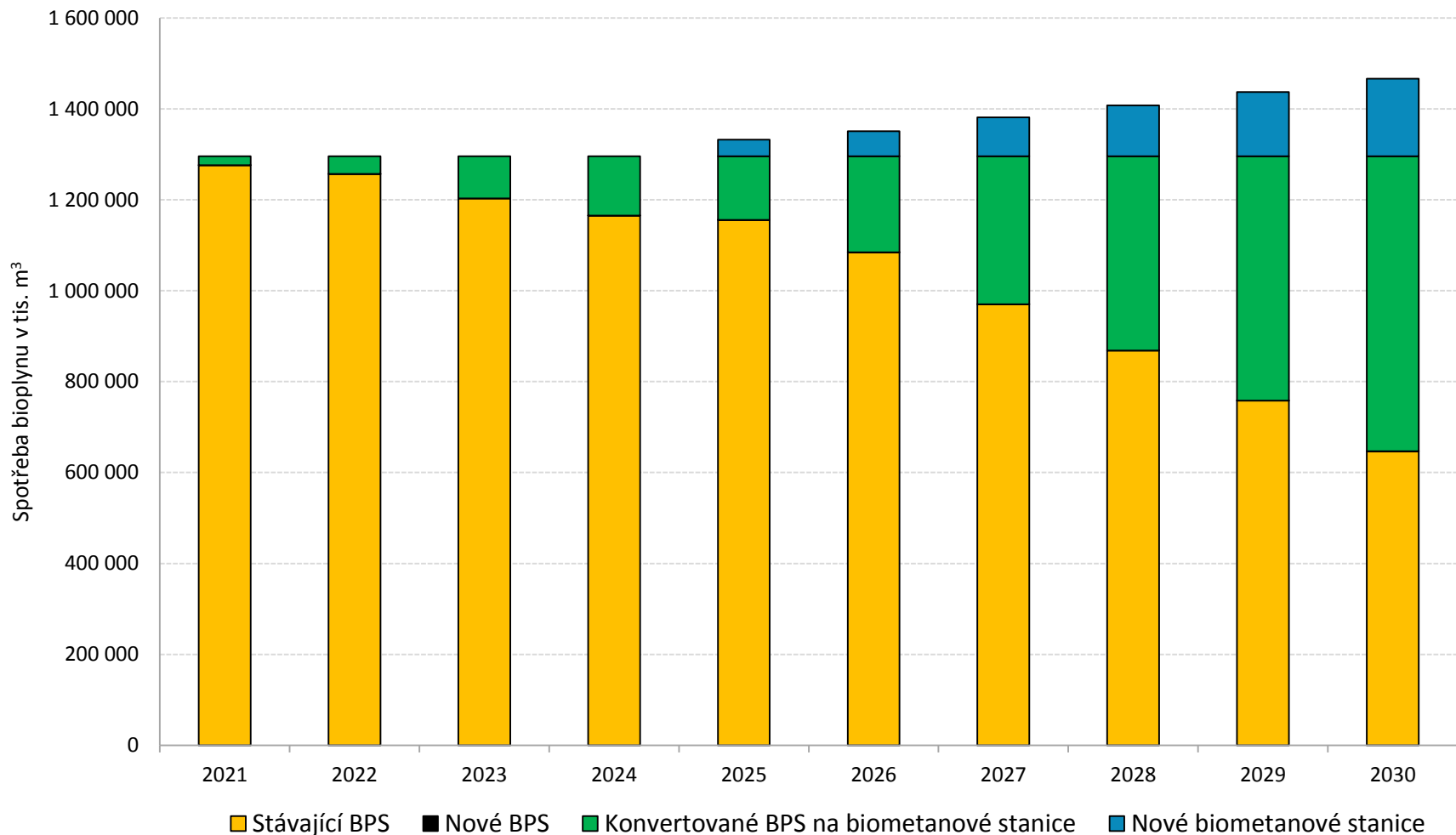
koeficient = 6,5

jednotky	Počet bioplynových stanic v zóně	Průměrný odh. bioplynový výkon na 1 BPS [kW]	Produkce plynu = bioplyn. výkon / koeficient [m ³ / 1 h]	Celková produkce bioplynu v zóně [m ³ / 1 h]	Celková produkce bioplynu v zóně za rok [m ³ / 1 h]	procentuelní podíl na produkci bioplynu v zóně za rok %
ks	266	1706	262,5	69814,8	611,6	54,7
Zóna 0 - 2000 m od VTL	117	1747	268,8	31446,0	275,5	24,7
Zóna 2000 - 5000 m od VTL	108	1582	243,4	26285,5	230,3	20,6
mimo zóny	491	1688	259,8	127546,3	1117,3	100
celkem						

počítáno pouze ze stanic, u kterých jsou dostupné data tj. ± 91 % BPS

Zdroj: Český plynárenský svaz

Spotřeba bioplynu dle jednotlivých kategorií

Zdroj: Výpočty pro účely přípravy NCEP

Rozsah novely zákona 165/2012 Sb.

Novela zákona 165/2012 Sb. je zaměřena na tři základní oblasti:

- i. nastavení maximální efektivity provozních podpor a nových forem podpor** s cílem minimalizovat především další růst nákladů na provozní podporu
 - **sektor elektroenergetiky (nové zdroje)** – nová forma podpory pro větší zdroje:
 - do 1 MW (hodinový zelený bonus);
 - nad 1 MW – podpora stanovená z aukcí (také na úrovni zeleného bonusu).
 - **sektor elektroenergetiky (stávající zdroje)** – zaváděny nové formy podpory:
 - podpora pro modernizované výrobní elektřiny;
 - podpora pro zachování efektivních výroben v provozu (po ukončení současného nároku na podporu).
 - **sektor vytápění a chlazení:**
 - nové palivové zdroje (biomasa a bioplyn) – podpora přes provozní podporu tepla (hlavní důvody: zajištění cíle OZE v sektoru vytápění a chlazení a zvýšení využití energie).
 - **sektor dopravy:**
 - podpora výroby biometanu (*důvod: zajištění cíle OZE v dopravě a podcíle pro tzv. pokročilá biopaliva*).

Rozsah novely zákona 165/2012 Sb.

Novela zákona 165/2012 Sb. je zaměřena na tři základní oblasti:

- ii. **zajištění přiměřenosti poskytované podpory** podle požadavků uvedených ve vydaných rozhodnutích Evropské komise, jimiž se podpora považuje za slučitelnou s vnitřním trhem EU (tzv. notifikační rozhodnutí);
- iii. **požadavky vycházející z aplikační praxe zákona tak**, aby byl proces poskytování podpory co nejvíce efektivní, jednoznačný a jednoduchý.

Nové formy a druhy podpory

Podpora biometanu I

- Důvod zavedené této podpory

Primárně: Zajištění cíle OZE v dopravě a podcíle pro tzv. pokročilá biopaliva.

Sekundárně: Příspěvek do plnění cíle OZE ve vytápění a chlazení

- Forma podpory

Roční zelený bonus, výrobci biometanu bude hrazeno ze strany OTE.

- Doba podpory

Po dobu životnosti – prováděcí předpis (20 let)

Nové formy a druhy podpory

Podpora biometanu II

- Další podrobnosti k podpoře

*Bude se jednat o podobné podmínky, které **byly již v zákoně dříve zavedeny** (než byla podpora biometanu zrušena) – tj. podpora pro výrobní na území ČR připojené k distribuční nebo přepravní soustavě, provozujících držitelem licence na výrobu plynu v souladu s požadavky na kvalitu biometanu, odorizaci a měření.*

- *Obdobné požadavky jako platí dnes u podpory elektřiny a tepla*

➤ *registrace výrobní a podpory v systému OTE,*

➤ *požadavky na měření a vykazování množství biometanu apod.*

- *Zavedení záruk původu na biometan (požadavek nové směrnice o OZE)*

Doplní záruky původu elektřiny z OZE a elektřiny z KVET

Děkuji za pozornost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Tomáš Smejkal
Vedoucí oddělení strategie
Ministerstvo průmyslu a obchodu